

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 11.12.2020

Vår ref.: 201101212-65

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Henrik Hveding

48255228/hehv@nve.no

Statskog SF - Søknad om planendring for bygging av Vesleå kraftverk i Tinn kommune i Telemark - NVEs vedtak

NVE har mottatt en søknad fra Vesla kraft AS, datert 22. Nov 2019, om tillatelse til å endre planene for plassering av kraftstasjonen i Vesleå kraftverk i Tinn kommune.

Bakgrunn

Statskog SF fikk den 19. desember 2013 konsesjon til å bygge Vesleå kraftverk. Vedtaket gjaldt under forutsetning av at arbeidet startet opp senest 5 år fra vedtaksdato og ble fullført innen ytterligere 5 år. Statskog SF fikk etter søknad den 7. november 2018, forlenget byggefristen med fem år til 19. desember 2023.

I konsesjonssøknaden fra 2012 var utbyggingskostnaden for Vesleå kraftverk stipulert til 49,8 mill kr. Dette ga en spesifikk utbyggingspris på 4,50 kr/kWh basert på en årlig produksjon på 11,1 GWh.

Kraftverket var her plassert på kote 510. Endelig plassering av kraftverket ble endret etter høringsrunden for å imøtekomme merknader fra flere høringsparter, blant annet kommunen. Merknadene gikk stort sett ut på brukerinteresser. Forslag av ny plassering ble utredet av søker. Ny plassering av kraftverket ble bestemt med alternativ 1, til kote 675. Den nye plasseringen og et oppdatert hydrologisk grunnlag ga en reduksjon av produksjonen til 6,0 GWh.

Vesla kraft AS har nå leid fallrett av Statskog SF, gjennom avtale datert 11.11.2018 og ønsker å realisere Vesleå kraftverk.

Planendring

Vesla Kraft AS søker nå om å endre plassering av Vesleå kraftverk fra kote 675 til alternativ 2, kote 650, eller alternativ 3, kote 628. Alternativ 2 og 3 vil gi henholdsvis 6,3 GWh og 7,0 GWh i årlig middelproduksjon. Av de to alternativene foretrekker søkeren alternativ 3 på grunn av høyere produksjon.

Søker mener argumentene fra konsesjonsbehandlingen for flytting av kraftverket oppover i vassdraget blir tatt hensyn til i disse alternativene. Kraftverket foreslås plassert nærmere avkjøringen fra

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Veltavegen. Søker mener at kraftverket på denne plasseringen ikke vil være synlig fra Veltavegen og dermed ikke vil påvirke synsinntrykket fra Veltavegen. Dette gjelder både for alternativ 2 og 3.

Høring

Søknaden har vært sendt på høring til de partene som uttalte seg om prosjektet i konsesjonssøknaden. NVE har mottatt følgende merknader til planendringssøknaden:

Tinn kommune uttalte følgende i brev av 22.04.2020:

«Vurdering:

Søknaden fra Vesla kraftverk AS av 22.11.19 bygger på den same fagrapporten som søknaden som kommunen handsama i 2013. Dette vart såleis teke omsyn til i vurderingane som vart gjort då. Alternativet med kraftstasjon på kote 675 kom fram etter synfaring og grundige avvegingar mellom kraftproduksjon og ulemper. Vurderingane som no vert lagt fram om kraftverk på kote 650, alternativt på kote 628 bringar lite nytt i høve til vurderingane som vart gjort i 2013. I samband med høyringa i 2013 kom det fram motstand frå fleire av dei som bur eller har småbruk nær Vesleåe og har slektstilknytting hit. Dette var vesentleg då kommunestyret vurderte konsesjonssøknaden. Også ved utvidinga av utbygd strekning som det er søkt om no vert dei same interessene påverka, forlenging med opptil 450 m er i så måte ei vesentleg endring. Med den største forlenginga vil det gje ein reduksjon på omlag 10 % i spesifikk utbyggingskostnad. Spørsmålet vert då om denne gevinsten veg opp for dei auka ulempene.

Eit usikkert anslag for eigedomsskatten til Tinn kommune kan vera omlag 150.000 kr/år, som vert redusert over tid i samsvar med nedskrivinga av verdien av anlegget. Dersom eit lokalt firma får heile eller delar av oppdraget med utbygginga er dette verdfult. Det kan verta nokon lokale oppdrag i driftsfasen, men dette er usikkert. Det vert ingen lokale inntekter frå utleige av fallrettar. Då Statskog SF avgjorde at dei ikkje vil byggja ut Vesleåe overdrog dei konsesjonen til ein utanbygds aktør. Utbygging av vasskraft har ei negativt økonomisk side ved verdien av vassdraget som grunnlag for utmarksnæring og turisme vert redusert. Dette vart det og vist til i kommunestyret sitt vedtak 02.05.13.

Konklusjon:

Det er grunnlag for å oppretthalda tidlegare vedtak i kommunestyret i Tinn (jf. K-sak 26/13).»

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark uttalte følgende i brev av 25.02.2020:

«NVE la i sin opprinnelige vurdering vekt på brukerinteresser og lokalmiljø og etter en helhetsvurdering ble det gitt tillatelse ved at kraftstasjonen ble plassert på kote 675. Dermed ville konfliktnivået og hensynet til brukerinteressene ivaretas på en bedre måte.

Tinn kommune frarådet utbygging i Vesleåe med bakgrunn i allerede stor utnyttelsesgrad av vannkraften i kommunen og mente at hensynet til landskap og vannmiljø burde tillegges betydelig vekt i dette tilfellet.

Med bakgrunn i de interesser vi skal ivareta, kan vi ikke se at det er kommet nye momenter knyttet til behandlingen av planendringen.

Vi er av den oppfatning at endring av den opprinnelige tillatelsen er uheldig med bakgrunn i tidligere begrunnelse knyttet til brukerinteressene.

Fylkesmannen vil støtte en planendring, dersom Tinn kommune går inn for dette.

Vi viser til vår uttalelse datert 24.05.2013.»

NVE har også mottatt **åtte høringsuttalelser fra privatpersoner** som bor i nærheten av tiltaksområdet. Disse var jevnt over positive til tiltaket, men krevde samtidig at noe ble gitt tilbake til dem av utbygger.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Søker har i e-post av 15.10.2020 kommentert høringsuttalelsene slik:

«Tinn kommune:

Planendringssøknaden for Vesla kraftverk i Vesleåe i Gausebygde, hadde høringsfrist 1. april, men Tinn kommune fikk utsatt frist til 22. april hvor dette ble kommentert.

Jeg har lest igjennom alle mottatte høringer og til denne planendringssøknaden har det bare kommet inn positive uttalelser, bortsett fra uttalelsen fra Tinn kommune. Jeg har en følelse av at dette ikke nødvendigvis er representativt for hva kommunen mener. I dette ligger det at kommunen uttaler at: « stasjonen 'bør' ligge på kote 675moh» og det sies ikke 'skal'. Med andre ord forstår jeg det slik at kan kommunen også kan akseptere en bygging på kote 628moh. Fylkesmannen er også positiv under forutsetning av at kommunen er positiv.

Da kommunen behandlet dette første gang i 2013, kom det inn 3-4 negative høringsuttalelser fra noen private. Disse personene ble referert av kommunen som lokalt beboende. Jeg sjekket dette, men det var bare Anne Lise Duaas, ei dame i 80-åra, som bor ca 1,5 km lengre opp i dalen på Åsberg. Hun hadde skrevet inn negativ høringsuttalelse og var den eneste som kan sies å være lokal beboer. Det var i tillegg en ved navn familien Åsheim, som trolig bor på Rjukan og en annen ved navn Anders Spak, som har adresse Mo i Rana. Fra Gausetbygda var det altså kun Duaas, som kom med negativ høringsuttalelse.

Kommunen brukte i 2013 disse uttalelsene som «vesentleg» i begrunnelsen for sin høringsuttalelse og det kom inn et alternativ om å plassere stasjonen på kote 675 moh, siden elva langs Veltavegen da ikke ville bli berørt og konsekvensene ville bli mindre. Det var dette forslaget som fikk konsesjon. Plasseringen på kote 675moh var litt tilfeldig og det ble ikke gjort grundige vurderinger i den prosessen. Med dette forslaget ble lønnsomheten i prosjektet vesentlig redusert og Statskog har derfor ikke klart å realisere prosjektet så langt.

Dersom vi kan plassere kraftverket nede på kote 628 moh mener vi fortsatt å imøtekommer de få høringsuttalelsene som kom inn i 2013 og vi unngår hovedsakelig de ulempene som ble påpekt den gang. Ulempene det refererer seg til er forringelse av badekulp, muligheter for kajakkpadling og dårligere forhold for fisk. Disse to første argumentene synes å være mindre reelle, men de ble fremsatt. Mht forhold for fisk så vil det med planendringen være ca 1500 m av Vesleåe som forblir urørt, og forskjellen er ca 450m i fht konsesjonsgitt løsning. Denne løsningen imøtekommer derfor ønske om å bevare den nedre delen av Vesleåe og kraftverket er da flyttet opp 1500 m i fht opprinnelig søknad.

Jeg har tatt kontakt med de nærmeste naboene i Gausetgrenda og spurte dem derfor hva de mener om planendringen og de var alle positive. Jeg sendte derfor planendringene til dem til underretning. Som dere kan se av responsen er det mange fra Gausetbygda som har svart med positive uttalelser til planendringen og det er faktisk ingen negative høringsuttalelser fra dem som bor i Gausetbygda. Jeg stiller derfor spørsmål ved argumentasjonen og konklusjonen til kommunen, og jeg tror dette er en misforståelse i kommunen. Jeg vil også henlede oppmerksomheten på det åpne brevet til kommunen datert 22.03.2013. Dette kan indikere at

saksbehandler i kommunen beviselig har påvirket negative høringer på en måte man ikke burde, og jeg ber derfor om at NVE om å inkludere dette momentet i vurderingen.

Kommunen bruker samme argumentasjon nå til planendringen, uten at det har kommet inn noen nye negative høringsuttalelser. Virkeligheten er snarere motsatt, og mange av de lokale beboerne har selv sendt inn positive høringer for utbyggingen og planendringen. Sett i dette lyset blir kommunens argumentasjon feil når det fortsatt konkluderer med at stasjonen bør plasseres på kote 675 moh.

Når det gjelder fremtidige arbeidsplasser vil Vesla Kraft AS trenge en lokalt beboende for regelmessig å se til kraftverket. I tillegg vil selskapet bli med på vedlikeholdskostnadene av Veltaveien og bekoste brøyting etc.

Planendringen med utbygging på kote 628 moh, ivaretar de fleste høringsuttalelsene fra 2013 da Vesleåe ikke får utbygging på hele den lange strekningen på 1,5 km langs Veltavegen. Kommunen konkluderer med : «Det er grunnlag for å oppretthalda tidlegare vedtak i kommunestyret i Tinn (jf. K-sak 26/13)». Dette vedtaket gikk i hovedsak ut på å flytte stasjonen opp fra elva Mår og det ble skrevet kote 675 moh. Med planendringen er det foreslått bygging på kote 628 moh som er en flytting på ca 1,5 km oppover i dalen langs elven i fht opprinnelig søknad. I og med at elva ikke blir berørt langs Veltavegen mener jeg at vi har imøtekommet uttalelsene også med planendringen.»

NVEs vurdering

Statskog SF fikk den 19. desember 2013 konsesjon til å bygge Vesleåe kraftverk i Tinn kommune i daværende Telemark fylke. Selskapet fikk senere forlenget byggefrist for kraftverket til 19. desember 2023.

Vesla kraft AS har nå leid fallrettighetene fra Statskog SF, men konkluderer med at økonomien i prosjektet er for svak. Det er derfor utarbeidet to nye forslag til plassering av kraftverket, på kote 650 og 628. Dette vil bedre økonomien i prosjektet og er bakgrunnen for at Vesla kraft AS har sendt inn en planendringssøknad for kraftverket, på vegne av Statskog SF.

Endringene i planene innebærer at ytterligere 450 meter med elvestrekning blir påvirket. Søker opplyser at plassering av kraftverket på kote 650 eller 628 vil tilføre henholdsvis 0,3 og 1 GWh til årsproduksjonen. Dette vil bedre økonomien i prosjektet ved å gi mer inntekter.

Under konsesjonsbehandlingen i 2013 ble hensynet til brukerinteressene og lokalmiljøet vektlagt av NVE. Kommunens motstand mot full utnyttelse av vassdraget ble også vektlagt. Av hensyn til brukerinteressene og lokalmiljøet vedtok NVE at kraftstasjonen skulle flyttes til kote 675 for å bevare en større del av elvestrekningen. Søker utredet på bakgrunn av dette den nye plasseringen på kote 675.

I kommentarer på høringsuttalelsene fra kommunen til den foreslåtte planendringen skriver søker at «Plasseringen på kote 675 moh. var litt tilfeldig og det ble ikke gjort grundige vurderinger i den prosessen.»

Kommunen og Fylkesmannen er imot planendringen. Kommunen viser i sin høringsuttalelse til at søknaden fra Vesla kraftverk AS, om endringer i konsesjonen for Vesleåe, ikke inneholder vesentlige nye opplysninger. Privatpersoner bosatt i området er positive til planendringen, under forutsetning om at det blir gitt noe tilbake til dem fra utbygger. Privatpersonene som talte imot kraftverket under konsesjonsbehandlingen har ikke uttalt seg i høringsrunden for planendringen.

I KSK-notat 81/2013 – Bakgrunn for vedtak Vesleåe kraftverk, skrev NVE: *«For å imøtekomme de negative merknadene i høringsrunden har søker utredet en alternativ utbygging med flytting av kraftstasjonen til kote 675. En slik endring av prosjektet reduserer konfliktgraden med brukerinteressene i stor grad ved at badeplasser blir bevart, bestanden av bekkeørret kan opprettholdes og synlig fossefall forblir urørt. Videre vil ressursutnyttelsen av vassdraget være mer forenlig med hensynet til lokalmiljøet, ved at rørgatetraseen gjennom hele dalen vil halveres og strekningen med størst fall utnyttes»*

På bakgrunn av dette mener vi at en flytting av kraftverkstasjonen ned igjen fra kote 675 til kote 628 vil gå utover de samme brukerinteressene som flyttingen opp til kote 675 skulle ivareta. En del av bakgrunnen for vedtaket som ga konsesjon, var at den berørte elvestrekningen skulle halveres, og at den strekningen med mest fallhøyde fortsatt skulle bli utnyttet. Fordelene med endringene som er presentert er at inntektene i prosjektet blir noe større som en følge av at produksjonen blir større. NVE mener imidlertid at disse fordelene ikke er store nok til å rettferdiggjøre den omsøkte planendringen.

NVEs konklusjon

NVE mener at ulempen ved planendringen for bygging av Vesleåe kraftverk er større enn fordelene. Kravene i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Med hilsen

Rune Flatby
Direktør

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Orientering om rett til å klage

Mottakerliste:

Statskog SF v/Arild Tokle
Statskog SF v/Ivar Asbjørn Lervåg

Kopi til:

EINAR SOFIENLUND

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.